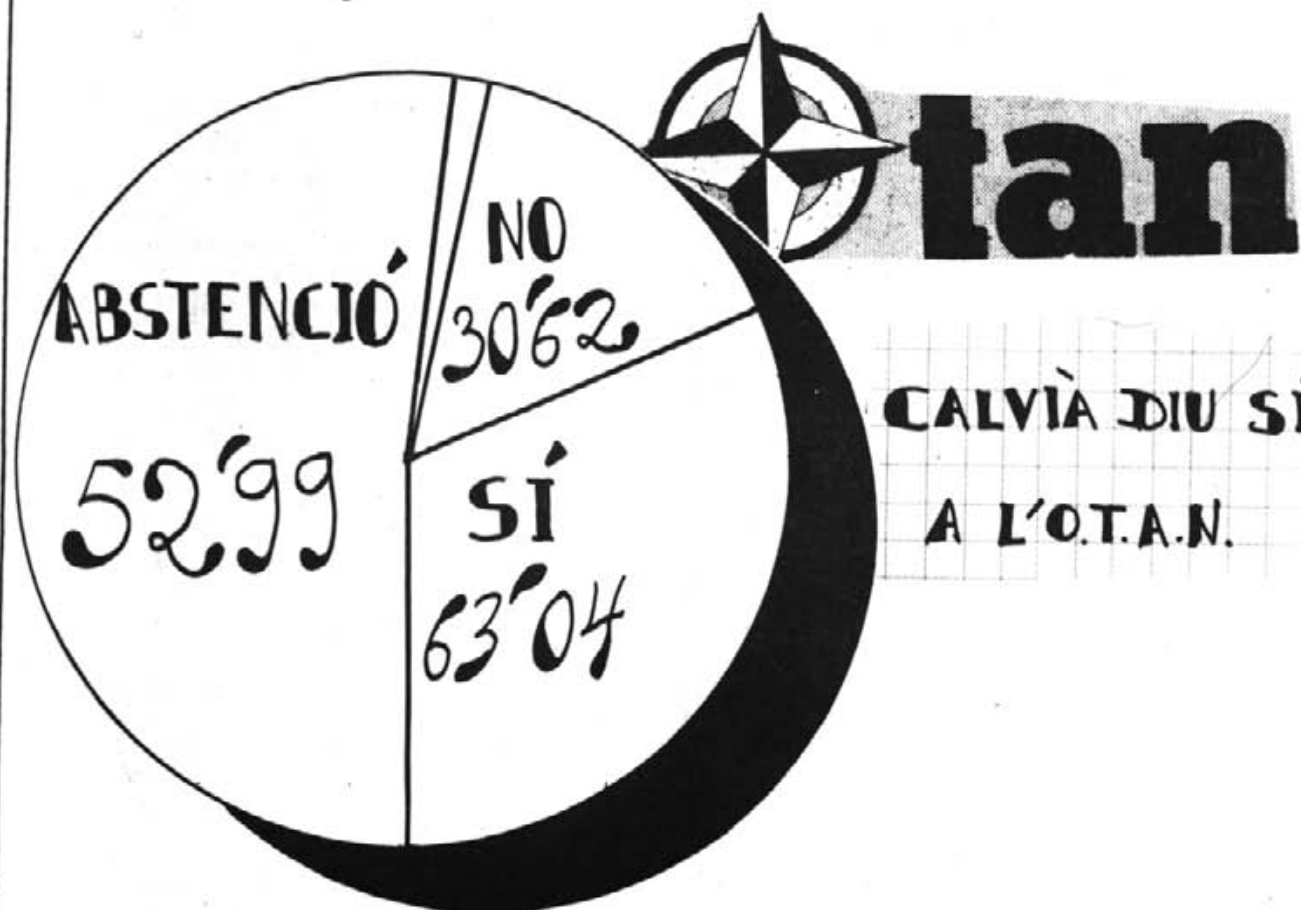

Veïnats

DEL TERME DE CALVIÀ

revista informativa i cultural

A LES PÀGINES CENTRALS:

TOTES LES DADES DEL REFRÈNDUM A CALVIÀ.

A L'INTERIOR:

- GUIA DE CALVIÀ.
- NOMBRES COL.LABORACIONS DE PREMSA FORANA.
- ELS ESPORTS.
- PASSATEMPES.
- HISTÒRIA DE MALLORCA.
- MOLTES MÉS COSES.

EL II CONGRES INTERNACIONAL DE LA LENGUA CATALANA

La presentació pública del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana i la constitució del Consell d'Entitats Promotores de les Illes Balears celebrades a Manacor el passat dia 2 de febrer, han encetat les activitats que to al llarg de 1986 es realitzaran a Mallorca entorn de la llengua catalana.

A 80 anys del I Congrés promogut i inspirat per Mn. Antoni Mª Alcover com a inici de la tasca fixadora de la normativa gramatical, el present II Congrés té per objecte centrar-se en l'estudi de l'ús social de la nostra llengua. És, per tant, un Congrés de sociolingüística. Un total de set àrees científiques en centraran el debat i llarg de tots els Països Catalans: Plantejaments i processos de normalització lingüística (Lleida), Lingüística social (Palma), Mitjans de comunicació i noves tecnologies (Perpinyà), Llengua i Dret (Andorra-Barcelona), Ensenyament (Tarragona) i Història de la llengua (València).

Al costat d'aquestes sessions de convocatòria especialitzada i més aviat restringida, una munió d'actes de caire més popular i divulgatiu són a punt de celebrar-se per totes les terres de parla catalana. Tant en un cas com en l'altre del que es tracta en definitiva és de reivindicar -com resumeix el lema del Congrés- el dret de "viure en català, oberts al món".

Dins una societat tan mancada d'esperit combatiu per aconseguir que la nostra llengua esdevengui l'idioma d'ús normal i generalitzat per a qualsevol àmbit i funció, la celebració d'aquest II Congrés Internacional i totes les activitats paral·leles que poden envoltar-lo, ens sembla una ocasió propícia per a enfortir la feble i malmenada consciència lingüística dels mallorquins.

Des del nostre caràcter de publicacions acostades al poble, i d'acord amb les resolucions del nostre I Congrés que proclament que:

1^a. - La Premsa Forana de Mallorca assumeix la funció que li correspon en l'empresa de normalització lingüística del nostre poble. Les publicacions que la integren s'esforçaran, en la mesura de les possibilitats de cadascuna, a aconseguir en un futur com més pròxim millor l'ús de la llengua catalana com a vehicle normal i habitual d'expressió, i al mateix temps mantendran una línia de contingut encaminada a orientar la consciència dels lectors cap a un més gran respecte envers de la llengua pròpia, evitant tot allò que puga mantenir els prejudicis que li són contraris i la desinformació respecte del seu origen i identitat.

2^a. - La Premsa Forana és conscient del paper que pot representar en l'establiment d'una tradició de bon llenguatge periodístic, que només un llarg temps de normalitat pot consolidar. En conseqüència, procurarà usar un llenguatge correcte, senzill i natural que tenga un màxim de possibilitats d'anar imposant-se com a model a seguir.

3^a. - Les ajudes de caràcter econòmic destinades a afavorir la normalització lingüística que les publicacions puguin rebre a través de l'Associació seran repartides de manera proporcionada a la presència efectiva del català a les pàgines d'aquelles, d'acord amb uns criteris de computació que s'establiran a tal fi.

La Premsa Forana fa pública la seva adhesió al II Congrés Internacional de la Llengua Catalana i es reafirma en la voluntat de treballar, enmig d'un panorama profundament castellanitzador de molts de mitjans de comunicació illencs, per un ús normal i correcte del català a Mallorca.

A.P.F.M.

- L'Ajuntament ha decidit convertir-se en entitat congressista al 2on Congrés Internaciona de la Llengua Catalana, aportant una quantitat de 500.000 pessetes. Així mateix, a Santa Ponça, l proper dia 23 s'organitzarà una trobada de tots els Delegats de Curs de les Escoles de Mallorca dins el marc del referit 2on. Congrés.

- Continuant amb el mateix, hem de dir que el mes d'Abril actuaran a Ciutat, el mateix dia, és a dir, plegats, Na Maria del Mar Bonet, En Lluís Llach i Na Marina Rosell.

- Sembla que, per les festes de Santa Jaume es té el propòsit de contractar a Joan Manuel Serrat.

- El Club de la 3ª Edat sembla que ja ha trobat terreny per fer la Residència. Primer miraren devora les escoles noves, després a Mofarès, però tot pareix indicar que es farà devora la Plaça Nova.

- L'Associació de Veïns convocarà ben aviat una Assamblea Ordinària per a renovar la Junta Directiva.

CRÓNICA D'ALLA ON NO HI PLOU

Amb aquests resultats del Referèndum (ja ho deia la Trinca, molt sàbiament: anar-hi anant, anar-hi anant, anar-hi anant...), si els que han fet cas de les consignes que han llençat els corresponents Partits han de ser els seus votants a les properes eleccions tenim que .... els partits d'esquerra (pacifistes) treuran un 35 per cent de vots (uf! i jo que havia fuit de Transilvània!), els partits de CENTRE (PSOE i els altres) que han votat que SI, treuran un 46 % de vots i, si llevam (siguem realistes) les abstencions que sempre hi sol haver (25-30%) les dretes, que han recomanat l'abstenció, treuran un (je,je) 19 % de vots (quasi extra-parlamentaris). Ui, quin desveri!

EL COMTE CRAPULA

REVISTA VEÏNATS

P.M. 1/1.983.

Han col.laborat:

Prensa Forana.
El Comte Cràpula.
Juan Jiménez.
Pere Morey.
Rufus T. Firefly.
Pep Rubio.
Joan llabrés-S'Arenal.
Manuel Suàrez.
Josep Massot.
J. Errandonea.
Antonio Téllez.
S. Barceló.
F. Jiménez.
J. Suàrez.

Impressió:

Carme López.
Miquel Herrera.
Pep Rubio.

Muntatge:

Xisca Esteve.
Manuel Suàrez.

Fotografies:

Miquel Herrera.

Coordinadors:

Joan Vidal.
Pep Rubio.
Manuel Suàrez.

Els articles són d'única responsabilitat del seus autors.

Nº 37. Març, 86.

ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA
DE MALLORCA
LA PREMSA FORANA A LA PREMSA MADRILENYA

Al diari "EL PAÍS", número del 6 de gener de 1986 hi aparegué un article titulat "Mallorca vive la eclosión de la "Premsa forana", signat per en Jaume Guillaumet. Destacam aquí algunes de les afirmacions del esmentat article:

"El auge de la premsa local se expresa en Mallorca en la eclosión reciente de la "Premsa forana". Los tradicionales periódicos semanales de Sóller, Felanitx, Inca y Manacor se han visto acompañados en los últimos años con numerosas revistas locales que se acercan hoy al medio centenar y se escriben mallorquísimamente en catalán. El reciente Congreso de la Associació de Premsa Forana celebrado en Cura, ha supuesto un paso adelante para estas publicaciones; que se miran en el espejo cercano de la prensa comarcal catalana.

...

La premsa forana es una expresión relevante del resurgimiento de la vida comunitaria y de la identidad local, así como de la reivindicación de la lengua y la cultura propia.

Reconocimiento específico.

El reciente Congreso celebrado en Cura, la montaña lulliana, en el centro de la isla, congregó a representantes de las cuarenta y tres publicaciones que forman la asociación de Premsa forana a Mallorca y significó en cierto modo la mayoría de edad de este movimiento que empezó a organizarse hace ya algunos años. Ha sido, sobre todo, la oportunidad para que emergiera la renovación que en los últimos años se ha producido en el sector. Renovación que se ha expresado claramente en la elección de la nueva junta, la única candidatura presentada y que representa a las revistas más recientes, mayoritariamente de municipios pequeños, así como a los grupos más jóvenes y comprometidos con la normalización lingüística del catalán y de la cultura propia.

Veïnats -4-

Impulso al catalán.-

La normalización lingüística es uno de los aspectos que más interesan a las publicaciones, no solo a la hora de solicitar ayudas objetivas en función de los niveles de catalán de cada una por parte de la Administración Mallorquina y Balear. La ponencia de normalización lingüística acordó en Cura que las publicaciones de la Associació "se esforzarán, en la medida de las posibilidades de cada cual en conseguir en un futuro cuanto más próximo mejor el uso de la lengua catalán como vehículo normal y habitual de expresión, y al mismo tiempo mantendrán una línea de contenido encaminada a orientar la conciencia de los lectores hacia un mayor respeto de la propia lengua, evitando todo lo que pueda mantener los prejuicios que le son contrarios y la desinformación respecto de su origen e identidad".

Los grupos que se oponen a la identidad catalana de la lengua de los mallorquines tienen escasa influencia, en todo caso amplificada por el eco que puedan obtener ocasionalmente en la prensa diaria. Casi un 40% de la Premsa forana se expresa íntegramente en catalán, un 20 % lo hace en más de la mitad de sus páginas, otro 30 % no alcanza esta cota, y sólo un 7 % de las publicaciones utiliza únicamente el castellano. Con todo hay que observar que el catalán es mayoritario en las revistas más pequeñas y más recientes, mientras que las dificultades para su uso son mayores en semanarios y publicaciones de mayor difusión.

La nueva Junta de la Associació de Premsa forana de Mallorca representa más bien al primer sector donde es notoria la influencia de sectores culturalmente activos y renovadores, próximos a la Obra Cultural Balear.

En cambio, los semanarios y revistas de mayor difusión y a menudo más antiguos ni participaron en la única candidatura, ni presentaron ninguna alternativa.

Durante los días del congreso algunos diarios de Palma presentaron una lucha política que los invitados catalanes no supimos apreciar a primera vista en las reuniones de trabajo, aunque la falta de candidaturas alternativas apareció al final como un hecho de difícil comprensión..

Posteriormente, algún diario de Palma ha llegado a publicar que "a los directores forans se les ha colado Trotski pes forat des moix, e incluso en un editorial se ha llamado la atención sobre "una Associació que hasta el presente había gozado de todas las simpatías" y a proclamar que, "según los derroteros que se sigan, la escisión no solo puede ser inevitable, sino conveniente y plausible".

La Isla de Mallorca es un caso singular en el panorama de la prensa española, con cuatro diarios en Palma, que, juntos, no superan los 100.000 ejemplares, pero que pueden mantenerse gracias a los bajos costes de la distribución y a la buena demanda publicitaria. Incluso en el terreno ideológico estos cuatro diarios se mueven dentro de un abanico restringido de derecha y centro. La eclosión de la prensa forana es un fenómeno más amplio, variado y pluralista que la prensa de ciutat y que los propios semanarios locales de siempre.

Es un hecho socialmente renovador y significativo, en la línea de la Premsa comarcal catalana, aunque parece pender sobre la Associació de Premsa forana de Mallorca la espada de Damocles de una excesiva politización interna, que no se ha dado en su homónima Associació Catalana de la Premsa Comarcal.

o o
llegiu
Veïnats

GLOSADA POPULAR

per Es Mussol

Se poren cantar amb tonades de jotes de Llevant.

Primer varen entrar a Europa
Per més ventatges tenir
i es govern va decidir
fer-hi entrar tota sa tropa.

Som anat a Palma
A Palma he vengut
m'he trobat amb s'IVA
i es mercat comú.
I ara ja som europeus
mos hi va fer entrar en Moran
i amb es tema de l'OTAN
es govern va mostrar es peus.
I l'OTAN que si
i l'OTAN que no
més val fer una rialla
que mos donin pes canó.

CARTES AL DIRECTOR

Senyor Director de "Veïnats":

Molt lamentable aquestes pàgines 25 i 26 del número de febrer.

Dignes de penjar allà on deu escriure aquest desgraciat assagista.

Esper no veure més aquest tipus de grolleries; pensi que no tots els veïnats-se gran majoria-no tenim tan mal gust.

gràcies

M.

"UNA SUBVENCION IMPROPIA"

Cuando las Instituciones estatales o locales - caso del Ayuntamiento nuestro - realizan acciones o encaminan sus recursos en los diversos campos de la necesidad social para satisfacer estas necesidades, entonces decimos que las Instituciones se ajustan a la idea, encargo o interés para el que se crearon; pero cuando, por dirección y gestión política de sus regidores, tienden a orientar los recursos, que los administrados/pueblo le han depositado, en fines vacuos e innecesarios o, si se quiere, impropios, entonces no nos queda otra alternativa que, primeramente, criticar públicamente la mala gestión del político en cuestión, para retirarle - con el voto - la confianza política después. Como la posibilidad de voto se difiere hasta que llegan las convocatorias de elecciones me he decidido, obviamente, por el camino de la crítica razonada. Así pues, y sin más preambulos quiero hacer público que la subvención de la compra de unos sofás tresillos por parte del Ayuntamiento hacia el Colegio Público de "Calvià" se erige, a mi entender, en una irresponsabilidad política por parte del Concejal de Cultura D. Jorge Blázquez, por haber atendido con los dineros públicos locales un gasto que, en el hipotético caso de ser necesario para el Centro, no le correspondía al Ayuntamiento subvencionarlo. Explico más abajo las razones de la no correspondencia o impropiedad de esta subvención.

En primer lugar, no debió del Sr. Blázquez dar su visto bueno a la citada subvención, entre otras razones, porque las 128.000 ₧ de los sofás han salido de una partida presupuestaria que el Ayuntamiento concede a las escuelas del término cada año, para actividades escolares y material didáctico o educativo y creo que no hay que echar mano a silogismo alguno para demostrar que los mencionados sofás ni son, ni estaban contemplados como material escolar a subvencionar.

En segundo lugar, en caso de admitirse como razonable la peregrina idea de comprar "los cómodos y amplios asientos" como material indispensable para la sala de profesores del colegio, no es el Ayuntamiento a quien le corresponda correr con los gastos del mencionado mobiliario, sino al Ministerio de Educación y Ciencia. Pues, es de todos conocido que las obligaciones de mantenimiento y conservación, y en cualquier caso, se mantendría en pie, que el Ayuntamiento pagara una factura por "reparación de sofás de la escuela", pero nunca para su compra.

Y por último, lamentar la escasa sensibilidad de nuestro regidor puesta de relieve en este "affaire" que nos ocupa, por no meditar que con ello, aparte de la merma en recursos didácticos significada para la escuela, ha abierto un precedente claro de mala administración del presupuesto local.

JUAN JIMENEZ

Calvià, 28 de Febrero de 1.986

AL GÈNESI LI MANCA UN CAPITOL: AQUEST

Al Paradís feia una calor fortà, però grata; entre l'ombra dels arbres, l'aigua de les síquies i, sobre tot, el fet que ells dos anaven en pilota picada, feia que no se'n temessin gaire.

Ja s'havien oblidat de la primera prega. Ben mirat, sols fou una reacció instintiva de n'Adam, i N'Eva no s'hauria d'haver pres així, però mira... Ara, passada la primera tempesta, ja tot rutllava com una seda altra vegada i és que "Pluja d'estiu i plors de bagassa, tot d'una passa" (I Eva era la major bagassa de la història: es va colgar amb tota la Humanitat!).

La cosa va ésser així: Quan Adam despertà del so en que l'havia submergit Déu per fer-li l'extracció d'una costella i fabricar-li la millor jugueta del món, es trobà amb aquella famellassa i davant, i alhora se'n temé que li mancava una costella al costat esquerre. Quan hagué assolit de tancar la boca davant l'aparició i relacionar les duex coses, tot d'una es dugué la mà al costat dret, i PAPLAF! N'Eva li foté una galtada monumental, mentre li cridava:

- Poca vergonya, cínic, famellut! Ens acabam de conèixer i ja em vols posar banyes!

Però com ja hem dit abans, tot s'havia arreglat i s'havien fet amics altra vegada (Ja'm diràs quí remei!), la dona estava mig endormissada davall na figuera, quan sentí una remor, obri els ulls i veié una cosa llaaaarga que uaitava entre el fullatge d'una pomera.

- Adam, i que ja hi tornam a ésser?- digué, gratament sorpresa.

Però no, es tractava d'una serp.

La resta ja la sabeu: la Serp li parlà de menjar-se una poma (no està clar qui se l'havia de menjar, la meua hipòtesi particular és que N'Eva ho entengué malament i se la foté ella, quan la Serp tenia la idea contrària. el simbolisme no pot estar més clar: serp...poma...)

Quan els dos han tastat la fruita e l'Arbre de la Ciència, perden la n-NO-ciència, se n'adonen que van nus, cosa rara per nosaltres, trencofils onvinçuts, es precipiten a cercar fulles d'arbre per tapar-se la qüestió. (A qualque part del futur, milers i milers e futuribles es freguen les mans; són ls sastres i modistes: acaba de néixer a moda).

L'amo de l'hort agafa un cabreig monumental (total, per una puta pometa de no res!) i els fa expulsar per les FOP amb un material antidisturbis una mica bèstia, perquè una cosa són les pilotes de goma i altre són espases de foc!. Una passada.

Els dos surten traguent burballes, aguantant-se així com poden el fullatge davant allò que la gent de dretes en diu "les vergonyes" (bé, qualques ho són, una vergonya. Sabieu que n'hi ha que no arriben al palm?)

Caminaren molta, molta estona, fins que trobaren una cova, on pogueren descansar una mica, i aleshores varen descobrir un relatiu conhort: davall del fullatge amb que es tapaven hi havia

nascut una mica de la gespa del paradís, sols que ennegrida pels aixabucs del paio de l'espasa de foc. I per això encara avui es diu que "On hi ha pèl hi ha alegria". A més, com que Eva duia el braç plegat davant els pits, retingué un poc del flaïre del Jardí, la qual cosa explica perquè hom s'hi troba tan bé entre els pits d'una dona.

Quan sortiren de la cova veren amb horror que el cel s'havia enfosquit, núvols com ventres de senglars s'arrossegaven per la volta que ells recordaven olava, però que ara s'havia fet grisa i trista; unes gototes d'aigua freda començaren a copejar-lis la pell.

Els dies que vingueren foren de cada dia pitjors, amb un fred creixent, un vent que els fuetjava, se'ls aficava pel cos (sobre tot a la pobre Eva, perquè li passava corrent. No vos heu fixat que les dones són més fredolegues?); pluja, calabruix i fins i tot neu, una cosa que de tot d'una es pensaven que era bona de menjar, com el coco rallat o així, però prest es desenganaren.

haviem passat sis llunes des del dia nefast de l'acomiadament sense indemnització. Adam estava aguant un pal per sortir de caça, i N'Eva havia sortit a omplir una carabassa d'aigua al riu; ell havia passat mala nit per mor del sopar. A totes les núvies, ja sabeu, els costa un llarg rodatge aprendre a cuinar, sobre tot si, com era el cas, no disposaven del "know-how" de la sogra. Trobà que es torbava molt, i per un moment es malpensà si s'hauria fotut a xerrar amb les veïnades o si li estaria pegant un salt amb qualque jovencell entre les canyes de la vorera, però recordà que encara eren sols al món.

A la fi, entre empipat i consirós, s'aixecà i es foté l'habitual carabassoçada contra el sòtil de la cova. Sortí i me la troba embadalida a l'entrada la carabassa encara buida a una mà, l'altra reposant damunt el ventre, arrodonit pel seu primer fill. Tenia l'esguard perdut davant ella, un somris meravellat als llavis. Ell seguí la direcció de sa mirada i també es quedà enzisat:

Tota la prada, des de l'ample volta del riu fins a l'entrellum, està plena de flors blanques, roges, blaves, grogues... l'aire té una tebior obligada, un flaïre dolç i enzisador, casi mengívol; dels arbres de la vorera ve una cantoria d'ocells com no havien tornat sentir del Paradís ençà; sembla que hi ha flors que han après a volar... Ah, no; són papallones! El sol guaita, rioler, de darrera uns niguls rosats.

N'Eva es gira cap a son home, l'abraça, repenja el cap sobre el seu pit, plorant dolçament, i diu fluixet, molt fluixet:

- Adam, Adam, crec que Déu ens ha perdonat!.

Ciutat, inici de la Primavera '85.

Pere Morey Servera

L'Escola de Calvià

ASI FUERON LOS RESULTADOS EN EL COLEGIO PUBLICO "CALVIA"

Por Juan Jiménez

Desde hace dos años vengo analizando comparativamente los resultados académico de nuestra Escuela en todos sus cursos y niveles. Desde tal posición, parecía abligado que relativo análisis se hiciera para los resultados obtenidos en el curso pasado 1984-85. Como en anteriores ocasiones el estudio que a estas líneas seguirá es un análisis porcentual elegido como método de trabajo y estudio que, sin responder ni a una moda ni a una finalidad estadística "per se", desea poner el instrumento de la tabulación porcentual al servicio de una preocupación educativa: echar un vistazo atrás para mirar el camino que como educadores recorremos como condición indispensable para proyectar, trazar y/o reconducir

el camino venidero. Y respecto al interrogante que se pudiera hacer sobre ¿por qué escoger la casuística porcentual si todos sabemos su deficiencias..?, quisiera decir que si bien, a veces, los porcentajes de aprobados no responden fielmente a la realidad formativa de los alumnos, o dicho de otra manera, que a veces no todos los niños que aprobamos saben lo suficiente para aprobar, ya que existen poderosos condicionantes que actúan sobre el maestro a la hora de aprobar o suspender, entre los cuales podrían citarse el que el porcentaje de aprobados/suspensos que se da en un aula es, en cierta manera, un medidor indirecto de la labor del maestro y, más fundamentalmente, cuando en los Planes de Centros de los colegios como por ejemplo el nuestro, a principio de curso los maestros nos proponemos alcanzar un porcentaje determinado de aprobados, el no alcanzar la cota establecida o prevista posea elementos frustran-

tes en términos globales o individuales desde un punto de vista profesional. Aún admitiendo que los porcentajes en sí pueden erigirse en factores explicativos de que, a veces, se adopten criterios evaluativos poco rigurosos que conviertan a los mismos porcentajes en falseadores de la realidad educativa, sigo creyendo que tanto desde el punto de vista de la previsión o meta como desde la cuantificación final del proceso, el instrumento porcentual ofrece sus ventajas objetivas para el presente estudio como para tantos otros.

Así pues, expongo a continuación el cuadro de resultados - en tantos por cientos- en los tres ciclos escolares y para el curso pasado 84-85, para a continuación presentar un cuadro comparativo relativo a los resultados obtenidos en los tres últimos años/cursos, pasando, finalmente a señalar algunas consecuencias o conclusiones observadas.

<u>Resultados curso 1984/85</u>				
<u>CICLO INICIAL</u>				
<u>Asignaturas</u>	<u>Primero</u>	<u>Segundo</u>	<u>Global</u>	
Matemáticas	92	84,3	88,15	
Lenguaje	86,4	82,2	84,3	
Experiencia	86,4	93,7	90,05	
Nota: estas cifras responden a <u>% de Aprobados.</u>				
<u>CICLO MEDIO:</u>				
<u>Asignaturas</u>	<u>Tercero</u>	<u>Cuarto</u>	<u>Quinto</u>	<u>Global</u>
Lenguaje Española	89,2	78,4	94,8	87,46
Catalán	100	94	93,5	95,8
Matemáticas	79,7	81,7	92,1	84,5
Naturales	97,3	82,8	93,5	91,2
Sociales	97,3	74,8	93,5	88,5
<u>CICLO SUPERIOR</u>				
<u>Asignaturas</u>	<u>Sexto</u>	<u>Séptimo</u>	<u>Octavo</u>	<u>Global</u>
Lengua Española	66,7	83,8	87,3	79,26
Catalán	67,6	81,4	93,7	80,9
Inglés	71,3	82,6	87,3	80,4
Matemáticas	65,75	74,5	76,6	72,28
Sociales	71,3	82,6	78,8	77,56
Naturales	75,9	70,94	78,8	75,12

De los anteriores cuadros se desprenden:

a) que el ciclo inicial tiene un porcentaje medio de aprobados del 87'5 o lo que es lo mismo, sólo un 12'5 de los niños matriculados en los cursos 1º y 2º no han superado el nivel.

b) el ciclo medio ofrece un 89'7% de aprobados, por lo tanto, sólo un 10'3% de los alumnos de los cursos no superaron las materias del currículum.

c) para el ciclo superior el porcentaje de aprobados fue del 77'7% quedando, por consiguiente, un 22'3% de suspendidos, lo que reduce en casi 60 puntos el baremo nacional que se sitúa sobre el 30% de suspensos.

Se observa que los suspensos son mayores en el ciclo inicial y superior que en el c. medio, si bien los del c. inicial y medio son más similares que los que se producen entre estos y el c. superior. Aquella realidad de mayores suspensos se produce por, entre otros:

1.- El Ciclo Inicial exige unas pautas concretas y precisas: las del aprendizaje lecto-escritor de gran dificultad para los alumnos, en especial para aquellos que vienen sin hacer ningún curso de Preescolar los cuales mayoritariamente constituyen el grueso de los suspendidos.

2.- En la Segunda Etapa o Ciclo superior se asiste a un giro coperniquiano para los alumnos en lo que respecta a su adaptación escolar (pasa de tener un solo maestro para todo el curso a tener 5 o 6) y a su madurez intelectual (se pasa el aprendizaje de conceptos abstractos). Y ambos factores son fundamentales en la explicación de los suspensos.

MENS SANA IN CORPORE CATXONDO

Confirmat. En Fraga no té res que veure amb els fraguells. "Mancaria més" - han dit aquests darrers.

Els científics desconcertats. No s'expliquen com amb el clima tan humit que hi ha al Regne Unit, la "Dama de Ferro", encara no està rovellada.

Referendum OTAN. C.P. impugna taules electorals per tenir menors censats. Altres fons afirmen: "Ja s'explica el 40% d'abstenció".

Desinformació. Hi ha gent que creu que OTAN vol dir: "Otro Tejero Antes de Navidad".

Espanya en poc temps, ha entrat al M.C.E., pagam l'I.V.A.; entrem a l'O.T.A.N. En poc temps, només parlarem amb les inicials.

Hem descobert que els E.E.U.U. tenen una base militar a Toledo (Ohio, U.S.A.)

Des de la setmana avans del referendum, ha hagut una baixada brutal de la venda de cafè descafeïnat. Hi ha gent que encara s'hi demana per què.

Treu un quatre a un examen i exigeix el cinc, ja que no li havien aplicat l'I.V.A.

Rufus T. Firefly

I abans de sortir de la capital voldria fer-vos fixar en les teules "mores" de la casa nº 43 del Carrer Major, una mica arraconada entre la apotecaria i el "Bar Delicias" (vaja un nomet més pardalingo! Amb un títol així un s'esperaria trobar una granja amb cortinets de randa i tot ple de senyores prenint xocolata, enlloc d'aquells bergants de pel arreveixinat jugant a truc o a tuti loco).

Al voladís del casal en qüestió es poden veure unes "teules de moro" pintades amb signes més o manco cabalístics, carotes, un home lluitant amb dos animals rars (deu ésser en Joanet de l'onso), una maça i dues tisores, ormeigs aquests que podrien indicar l'ofici del propietari; paraire o una cosa així; unes quantes creus (la qual cosa indica quan mores son les teules). En general, aquest tipus de decoració sol ser del XVIII; la data exacta potser es podria llegir des de ben daval de la teula del racó, a la que hi ha cosa escrita, però l'amo del Bar Delicias ha fet un horrible xibiu d'uralita per guardar-hi les caixes de begudes i no he pogut desxifrar la inscripció. Qualsevol dia m'hi arribaré amb uns prismàtics a veure si en trec aguller.

Però no acaben aquí els misteris d'aquesta casa: un descendent de Ca'n Garrit me va contar que una vegada hagueren de fer obra davall del rotlo de foc i trobaren uns sitjots o alfàbies grandíssimes empotrades al trispol, a les que en temps enrera s'hi devia guardar oli, vi, gra ... o els bultos de tabac.

Totd'una que sortim del poble veim a la dreta les cases de Moferés, un nom de ressò com a àrab, però tenc els meus dubtes, perquè la única paraula que s'hi sembla és "mahras", que vol dir "lloc de guaita, atalaya o garita", un nom que nos és gaire escaient amb l'entorn geogràfic, perquè el mínim que es podria exigir seria una situació estratègica, i d'això no en fa llarg. De tota manera, a Calvià estimam molt aquest lloc, perquè al seu terme hi ha la font que alimenta l'aljub que feu construir el Bisbe Nadal l'any 1817.

Al km 8 creuam el cau d'un torrentó; i si el seguissim ens topariem amb la famosa "Cova de sa Germaneria", de la que en parlarem en arribar a Son Sant Martí, de manera que de moment bastarà que vos fixeu en les cases de Ses Algorfes, a mà dreta, i aquesta vegada sí que tenim un significat moro: ses golfes, que són les cambres elevades just davall de la teulada.

Un poc més envant creuam un camí que, cap a l'esquerra, du fins a la possessió fortificada de Son Alfonso, dalt d'un turó, amb un aire noble, com a de chateau un poc melangiós perquè està a la obaga de la muntanyola, en lloc de posar-lo a la solana, que seria més adequat avui en dia, perquè d'allà dalt s'hauria vist la mar. I crec que aquest és el motiu de que s'escollís la ubicació més desfavorable: que si de la casa s'hagués vist la mar, de la mar s'hauria vist la casa, i això és donar-lis males idees als pirates, que d'aquesta manera s'entretenien saquejant altres llocs abans de donar la volta al pug i adonar-se que aquí dalt hi havia unes cases tan grandotes i prometedores.

A poca distància hi ha les ruïnes de "Sa Torrota", que servia de correspon-sal amb la torre dels Malgrats per avisar si hi havia moros a la costa, (ara n'està ple!) perquè es poble des Capdellà, segurament per allò mateix que hem dit abans, es va construir discretament camuflat darrera un plec del terreny, i així els turcs, quan hi si arribaven, ja s'havien esbravat a Calvià.

I a la fi arribam noltros al poblet, però gens ni mica esbravats, així que, tremolau, al.lotelles, que arriba En Mustafà Ben Morejo i els seus temibles lectors!

Una cosa que me desconcerta del nom d'aquí és que tampoc li escau gens ni mica a l'entorn. Si es Capdellà esti-gués a Sant Telm, per devers El Toro a Cala Figuera, si que ho trobaria es-caient, però Es Capdellà està just aquí, i no té massa sentit. Jo record que de petit, quan me parlaven des Capdellà imaginava un poblet dalt d'un penyal que se n'entra dins una mar tempestuosa, amenaçant i fosca, lladrant amb ses dents aguades d'escuma rabent a les cases de pedra grisa, aferrades a la roca amb la crispació del vèrtigen, sense cap finestra que gosàs obrir-se a l'abisme gris i paorós; amb una parau-la, una cosa així com un Finis Terrae o un Non Plus Ultra. I en realitat aquí teniu al vertader Capdellà: un pacífic ramat de casetones blanques, totes amb la teuladeta curosament pentinada, pastu-rant endormissades entre amatlers i figueres, tan tranquiles i manses que un casi se pensaria que són elles que belen sotto voce i fan dringar els pica-rols. Amb una paraula, que no m'explic d'on surt aquest topònim tan radical, que s'anomena per primera vegada a un patracol de 1765.

Com és natural - i més estètic - a tots els poblets petits l'edifici més visible és l'església, que deu tenir el record de Mallorca d'esglésies malfa-dades, "gafes", perquè l'hi ha passat de tot.

La seva història comença com als fulletons fi de segle o als serials d'En Guillermo Sautier Casa-xopa (de ses plorades que fotia sa madona): no se sap qui fou son pare, perquè hi ha

dues versions: una que l'atribueix al Capità Antoni Barceló, Capità General de l'Armada espanyola que, entre dues tongades de repartir llenya als corsaris algerins, decidí dedicar una església a la Verge del Carme, la patrona dels bons mariners. Les obres començaren el 1765 i la inauguració tingué lloc en 1772.

Resulta, emperò, que quan el senyor LSD...A(Lluís Salvador d'Austria, clar) passà per aquí qualcú li va contar que el financier de l'obra havia estat un tal Jaume Palmer, nadiu del lloc, que n'estava fart d'haver de recórrer tres quilòmetres d'anada i sis de tornada cada diumenge i festa de guardar (No, no m'he errat: és que l'homo, aprofitant el viatge s'aturava a fer una xerrada a la taverna i tornava fent esses).

Per no haver de fer tant de camí l'home tingué una idea de bomber: se'n va anar al Perú, trobà plaça de majordom del Virrei Antonio Amat i féu fortuna; aleshores, l'any 1779, tornà al seu poble i la primera cosa que féu en haver penjat el capell va ser cridar al mestre d'obres i comanar-li una església ben grossa al trast de davant ca seva. Quan va estar acabada s'enfilà dalt de tot del campanar i va fer una botifarra monumental en direcció a Calvià.

I segueixen les desgràcies: l'any 1803, quan l'església que sols tenia vint-i-quatre anyets (un infantó, per lo que solen durar aquests casals) els veïnats decidiren que els venia estreta, i davant del dilema de posar-se a règim a fer-ne una altra, decidiren la segona opció (qualsevol se n'afluixa de la sobrassada i els botifarrons!) i posaren mans a la pala, però al poc temps de començar les obres decidiren que feia massa calor i ho deixaren per una altra estoneta... que durà seixanta anys: fins a 1863 no continuaren la tasca.

I sabeu que vos dic? Que per mi m'ha aplegat el virus capdellanenc, perquè també he decidit continuar la tasca un altra dia, au!

Pere Morey Servera

Quan es va haver conquerit la illa de Mallorca es va repartir les seves terres entre els que havien participat a la Conquesta. Aquesta repartició es va fer de manera proporcional al nombre de cavallers i de peons que cadascun dels nobles participants va aportar. Així es varen fer 8 parts, de les quals 4 d'elles correspongueren al Rei, 1 part al comte Nunyo Sanç, una altra part al Bisbe de Barcelona, Berenguer de Palou, 1 altra part al Comte d'Empúries i una altra al Vescomte de Bearn. La part reial constava de les terres següents: les muntanyes, $\frac{1}{2}$ Albufera, Artà, Inca, Selva, Campanet, Sa Pobla, Sineu, Petra, Sant Joan, Pollença, Alcúdia, $\frac{1}{2}$ Montuïri, Algaida, Lluçmajor i $\frac{1}{2}$ terme de Ciutat.

Al comte Nunyo Sanç li correspongué Bunyola, Valldemossa, Esporles, Banyalbufar, Manacor, Felanitx, Porreres, Campos i Santanyí.

Al Bisbe de Barcelona li correspongué: $\frac{1}{2}$ terme de Ciutat, Calvià, Andratx i Puigpunyent.

Al comte d'Empúries: Muro, Sta. Margalida, 2/3 de Sóller, Deià i $\frac{1}{2}$ Albufera.

Al vescomte de Bearn: Sencelles, Sta. Eugènia, Sta. Maria, Consell, Binissalem, Alaró i 1/3 de Sóller.

Després, moltes d'aquestes propietats foren traspassades a altra gent. Però anem a veure la manera com es podien fer aquests canvis de propietaris en aquell temps.

La propietat tenia dues formes: el domini directe i el domini útil. El propietari del domini directe podia vendre el domini útil, que era el vertader dret d'explotar les terres. Aquest domini útil no era pagat al comptat, sinó que es pagava una quantitat cada any, que s'anomenava "cens" o "cens enfitèutic". Mentrestant el propietari del domini directe tenia una sèrie de drets sobre les propietats com els següents: Alou, fadiga i els delmes.

Algunes de les propietats que es crearen a Mallorca reberen el nom de

cavalleries. Els seus propietaris es comprometeren a defensar Mallorca amb un nombre determinat de cavalls armats. Aquests propietaris havien de ser cavallers o homes de paratge.

Dels drets abans esmentats l'alou i la fadiga eren aplicats en els casos de venda del domini útil i eren cobrats per el senyor del domini directe.

El Delme era un impost del deu per cent, sobre els productes de la terra que es donava per mantenir els clergues i els edificis religiosos. El rei també tenia aquest dret, així com alguns dels senyors del domini directe.

Per acabar diré que existia una espècie de registre de la propietat que era anomenat capbreu. Hi havia capbreus reials i senyorials.

Josep Rubio.

CULTURA POPULAR

ES TRENET

GOVERN BALEAR

per Joan Llabrés i Ramis de la revista S'Arenal.-

Fa cinquanta-vuit anys vaig conèixer peper primera vegada la platja de S'Arenal. Era un desert. No hi havia ni camí ni carretera. En aquelles saons Mallorca no coneixia encara la febre de banyar-se a la mar i mancarien molts d'anys per arribar a les massives onades de cares rosses i de cabells daurats que, avui dia afamegats de sol i de iode, vénen i es tomben damunt les arenes immaculades per torrar-se talment escamarlans a la planxa. Llavors no. No corriem el perill d'esgarronar-nos en aquests paratges tranquils i solitaris. La natura era aquí totalment verge.

Al començament de la platja, si veníeu de Ciutat, hi trobàveu Ca'n Pastilla i a l'altre cap un quern de casetes, que es deia S'Arenal. Ca'n Pastilla tenia una dotzena de cases només, on hi estiuaven algunes famílies benestants. Però en tot i ésser tan pocs els veïns, els tramvies elèctrics de Ciutat hi descarre-

gaven, tres o quatre voltes al dia, uns escasos passatgers. A l'altre extrem de la platja, com hem dit, s'hi trobava S'Arenal, de Lluçmajor, que consistia en dues embostes de cases, baixes i senzilles, on alguns llucmajorers hi malpassaven mig estiu, puig que, en arribar Santa Cànida, sa Patrona, havien d'aplegar veles, per anar a la festa i, l'endemà, començar la tasca de la collita de les ametles, de què en són tan rics els llucmajorers.

Hem dit que la platja era llarga i deserta. En tot el seu trajecte hi havia sols tres cases: la primera era de Ca'n Rigo, la segona Ca'n Moner, i la tercera... encara no existia! Així de solitari era el nostre partge. No volem dir amb això que no s'hi ves qualque persona nedant, amb la vestimenta pròpia de l'època, d'una sola peça, que sols deixava al descobert la meitat dels braços i dels genolls en avall, amb les clàssiques retxes blanques de zebra d'un dit d'amplària. Amb un poc de bona sort podíeu topar-vos amb alguns pagesos, acabades les messes, eixancats damunt la bístia, que també entrava a l'aigua fins que aquesta li arribava tall de panxa. Que les bísties també tenen dret a rentar-se, al manco una volta a l'any.

Corregueren els anys i l'evolució arribà també a la nostra platja. Els diumenges començaren a veurer-s'hi alguns banyistes més, tots de les nostres contrades, que cercaven refrescar la seva còrpora en el rigor de la canícula. Sense esperar ni un minut més, les nostres autoritats, sempre zeloses de l'ordre i el bon nom, programaren, ran de S'Arenal, tres zones ben delimitades, veïnades una de l'altra, per als diferents usuaris de les nostres aigües blaves. La primera, que es trobava gairebé davant les mateixes cases de S'Arenal, estava reservada al sexe femení. Seguia en direcció cap a Ciutat, la zona on s'havien de banyar els homes. I a continuació venia la tercera, que es destinava... a les bísties! Així de separats els tres grups...

Per unir les dues "poblacions indicades, no hi havia encara l'actual carretera ni fins i tot un mal camí, ran de la mar. Amb tot i això, per salvar aquesta distància de cinc quilòmetres, teníem

un trenet, d'un sol vagó, però un trenet! Així mateix, a voltes, si les circumstàncies ho demanaven, li enganxaven un remolc per dur més gent. El nostre trenet duia un motor de gasolina, que us resplendia dins el cervell i feia tremolar tot el buc. Un dolç i suau tremolor, que us invadia les cames i el cos sencer, per fer més variat el trajecte. A la fi ho agraïeu, perquè us llevava la son i així podíeu admirar el paisatge i les postes de sol meravelloses. Era un trenet domèstic pacífic, i sense pretensions, que amb greu dificultat mai sobrepassava els quaranta per hora, malgrat que els majors d'edat creguessin que aquella velocitat vertiginosa era ben temerària, puig corrien el perill de sortir-nos dels rails o esclafar-nos contra les primeres cases de S'Arenal o de Ca'n Pastilla. Els estudiants maliciosament li deien "Sa Porcelleta". Era un trenet familiar on cada dia us hi trobaveu amb les mateixes cares. I com que ningú mai tenia presses, ni d'anada ni de venguda, era ben comprensible que esperàssim a què hi fossim tots, perquè tots teníem dret a anar a Ciutat.

D'aquesta manera el nostre trenet feia i desfeia el camí, que hi ha d'aquí a Ca'n Pastilla, i de Ca'n Pastilla a quí, tres voltes al dia. Perquè vegeu si era familiar us diré que el conductor es prenia el dret desiera d'aturar la maquinària, per botar i arribar fins a l'aigua, d'on arreplegava uns quants de tions o de branques, que el temporal havia tirat damunt l'arena. Ell necessitava llenya per encendre el foc per fer el sopar o per escalfar-se les vetlades d'hivern. En feia un feix, el fermava i, a peu segur i parsimònia patriarcal, retornava al vagó. La col·locava on manco estorbàs al passatge. I llavors, a tot gas, per rescabalar el temps perdut, tornàvem a partir.

A dos llocs distints del trajecte, les vies es duplicaven. Preníemla de la dreta, esperant que arribàs l'altre trenet que havia de venir per la mateixa línia i que tant es podia torbar un quart com mitja hora.

Quin temps, aquell, i com ha canviat, S'Arenal els darrers anys!.

ANALISI DELS RESULTATS DEL REFERENDUM

A nivell general, de tot l'estat espanyol els coneguts resultats del 40 % d'abstencions, i dins els vots emesos, un 52 % a favor del sí i un 39 % a favor del no, i un 6 % de vots en blanc volen dir al nostre entendre varies coses.

Començarem diguent una afirmació que va fer n'Alfonso Guerra el vespre del dia del Referendum, referida a que les enquestes eren una estimació, però no del tot fiable, ja que a l'hora de votar, no era lo mateix que el simple opinar; la gent sabia que el vot era decisiu.

Partint de que aquesta base és certa i que tots els partits ho saben creim que s'ha emprat aquest referendum com a una prospecció de luxe de cara a les properes eleccions. Cada partit s'ha lligat a una consigna, per a saber quin paper pot fer per octubre. I s'han repartit les consignes en tres grups: la dreta s'ha lligat a l'abstenció, el Centre (PSOE, Minoria Catalana, Minoria vasca i altres) s'han lligat al vot positiu, i l'esquerra s'ha lligat al vot negatiu.

Anem a analitzar el que ara ja se sap que pot repartir-se en Octubre, a les generals, encara que a molts els hi costarà creure-ho.

La dreta sap que el percentatge d'abstencions normal a qualsevol votació sol oscil·lar entre el 25 i el 30 per cent. Per tant és clar que d'aquest 40 per cent general ha de restar-li les abstencions reials. Per tant si ahir haguessin estat eleccions generals aquest 10-15 per cent s'hagués sumat als altres vots, i si li sumàssim els vots en blanc, haguessin tret un total del 24 % dels vots emesos. Això vol dir en diputats, més o manco uns 86, amb lo qual haurien perdut uns 25 diputats. Els partits de Centre, abans esmentats no haguessin tret, si s'haguessin sumat els vots a les dretes, més del 38 per cent, es a dir uns 140 diputats (o sigui, perdrien la majoria absoluta),

i els partits d'esquerra haguessin tret un 35 % del vots, es a dir uns 120 diputats.

Si se produïssin aquestes prediccions tot l'estat espanyol en sortiria guanyant, perquè se perdria la prepotència que dona la majoria absoluta, i per altra banda se rompria el nefast bipartidisme, i, sobretot se crearia una verdadera alternativa esquerrana i pacifista, donant lloc a la participació notable a tots aquests partits que tenen les idees clares respecte a assumptes tan importantíssims com: la pau, la no contaminació, la no nuclearització, la naturalesa, les energies alternatives (solar, del vent,), l'autonomia, etc donant l'antrada massiva dels anomenats VERDS o ecologistes, i creant en suma un Parlament molt més interessant per al poble que el que ara tenim.

Creim, i desitjam que els grups i partits que integren la plataforma cívica poren conseguir grans coses en les eleccions d'octubre, si ho saben fer bé com ho han fet fins ara. Si fos així se demostraria la meua tesi de que ells han estat els vertaders guanyadors d'aquest referendum.

Els resultats del referendum a Mallorca indiquen que la força de la dreta és més grossa que al total general de l'Estat espanyol (l'abstenció ha estat major), si be aquesta hauria perdut vots. El centre seria el guanyador, per damunt la mitja espanyola i l'esquerra també ha resurgit amb gran força, encara que no tanta com en general a tot l'estat.

Pel que fa al terme de Calvià tenim que el pes de la dreta (abstencions) ha estat en general més fort que a tota Mallorca. Els punts on hi ha hagut una abstenció mes petita que la mitja de Mallorca ha estat, La Pantera Rosa, Es Capdellà i Calvià. Totes les zones han tengut un percentatge major que la mitja de tota Mallorca favorable a la tesi afirmativa, excepte a Es Capdellà. I, per tant, a Es Capdellà els No han estat superiors a la mitja general de tota Mallorca. Salut per a tothom.

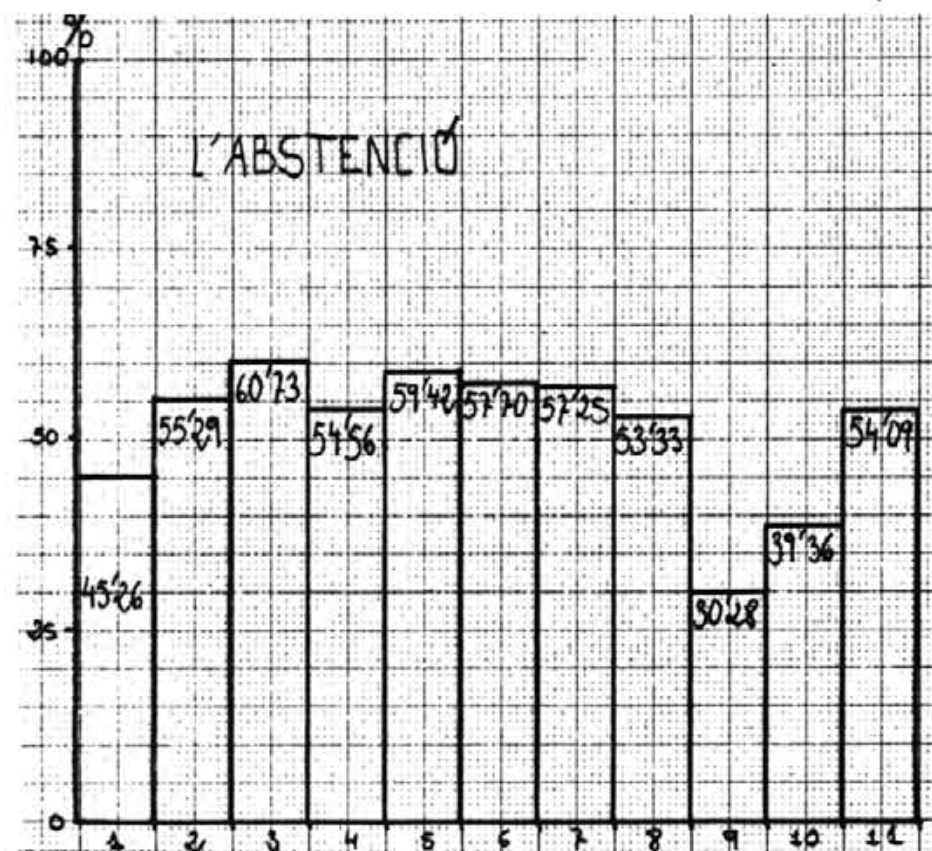
Josep Rubio i Terrasa

Calvià

EL REFERENDUM A CALVIÀ

No incluíem les taules referides a les dades de vots en blanc o nuls, perquè es donaren en tan poca quantitat que no tenen cap repercussió damunt els resultats finals.

MAJOR INDEX D'ABSTENCIÓ:

Es registra per aquest ordre:
 1er.- Torrenova, Magaluf, S. Fer-
 rer ... .. 59'42 %
 2on.- S. Ponça/El Toro 57'70 %
 3er.- Magaluf ... .. 57'25 %

Crida l'atenció que són nuclis de població eminentment obrera i també que tant el 2on. com el 3er. lloc són nuclis tradicionalment anomenats d'esquerres o socialistes. Teòricament l'abstenció hauria d'haver estat menor.

L'explicació es pot trobar si pensam que els obrers tenen problemes molt més greus i personals que l'OTAN.

Pel contrari, es pot deduir que els llocs on més gent ha votat són:

1er.- Galatzó ... .. 69'72 %
 2on.- Capdellà ... .. 60'64 %
 3er.- Calvià ... .. 54'74 %

A les vivendes Galatzó era la primera vegada que hi havia taula electoral, per tant, el resultat participatiu ha estat positiu.

Calvià i Capdellà han davallat bastant en relació a les darreres municipals (el 75 i el 77 % respectivament), però encara es mantenen per damunt les altres zones.

Es veu que es tracta dels 3 nuclis de població amb més força participativa.

EL NO:

Malgrat per tendència orientada, els llocs que han major quantitat de vots negatius:

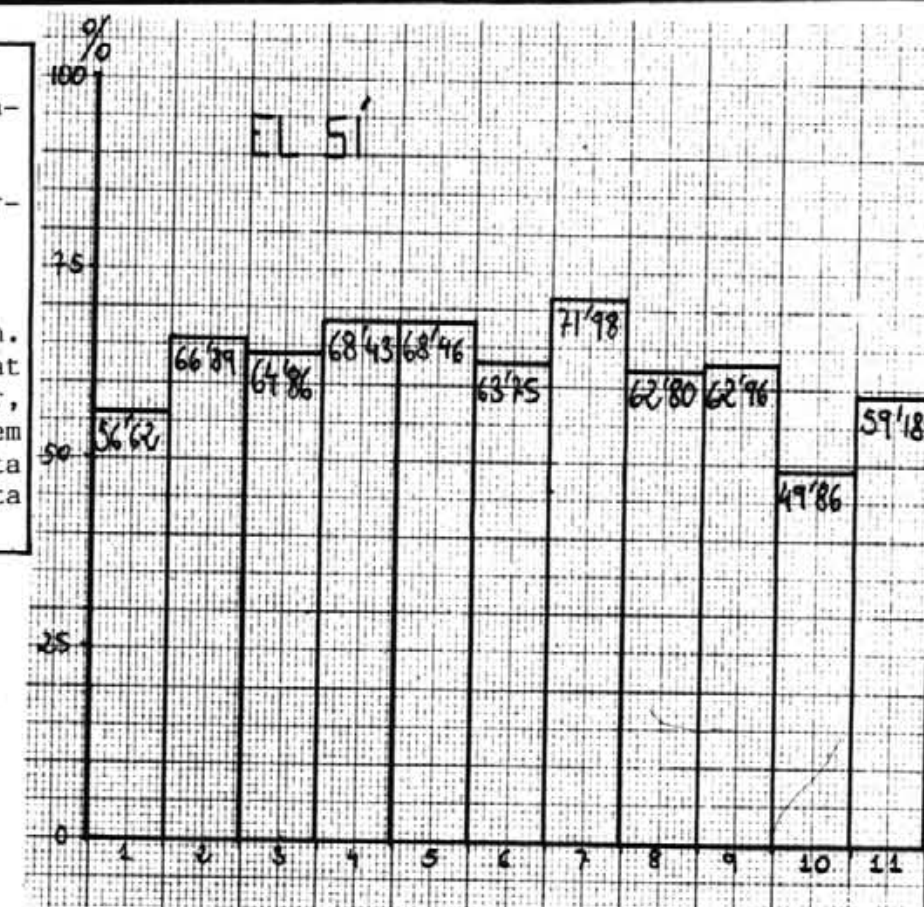
1er.- Capdellà. 39'28 %
 2on.- Calvià .. 34'59 %
 3er.- Galatzó .. 34'34 %

Que són, cas les nuclis on menys abstenció s'ha produïda.

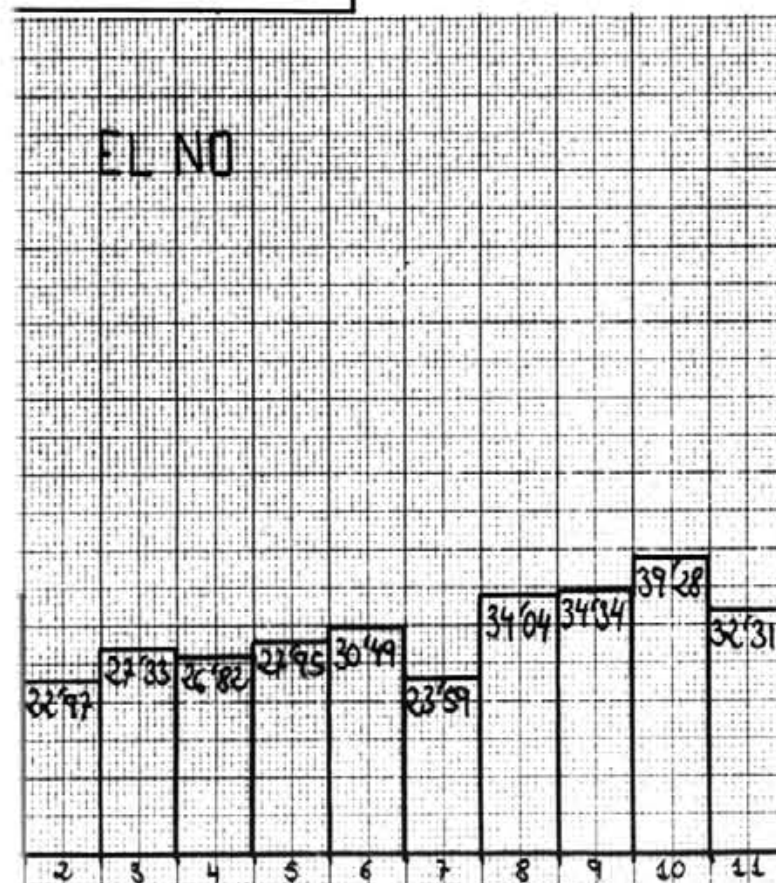
I:

major quantitat de vots afirmativa produïda a:
 - Magaluf ... .. 71'98 %
 - Torrenova, Magaluf, S. Fer-
 ... .. 68'46 %
 - Palma-Nova ... .. 68'43 %

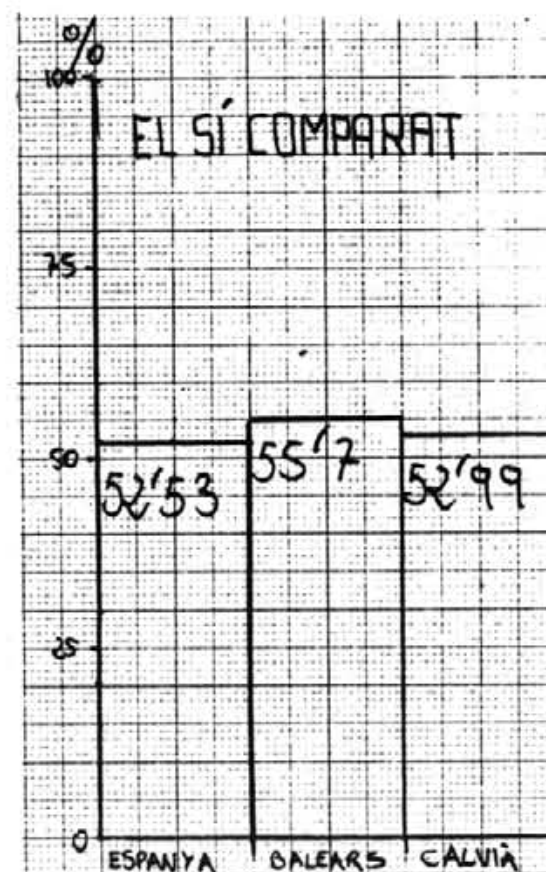
alments, els llocs 1er. i 2on. dues zones que han destacat és l'abstenció. Semblen estar, primeres, ocupades, com deiem a veïns de tendència socialista i es veu, de fidelitat absoluta als seus dirigents.

EL NO

EL SÍ COMPARAT

Per entendre els quadres és necessari explicar que les localitzacions de llocs geogràfics del Terme s'han fet tenint en compte les taules electorals, i en el cas de que ni hagués dues, s'han sumat els resultats obtinguts.

Com que el nom sencer de cada lloc no hi cabia, l'hem substituït per una xifra. Són aquestes:

- 1: Calvià.
- 2: Ca's Català/Illetes.
- 3: Costa Blanes/Portals.
- 4: Palma-Nova.
- 5: Torrenova, Magaluf, S. Ferrer.
- 6: S. Ponça/El Toro.
- 7: Magaluf.
- 8: Rotes Velles/Costa Calma.
- 9: Urb. Galatzó.
- 10: Capdellà.
- 11: Peguera.

OPINIÓ

El vespre mateix del Referèndum, vaig poder veure per la T.V. les declaracions del Diputat Ribas de Reyna per Balears, pertanyent a A.P. Les seves paraules em mogueren a escriure aquesta mena de carta:

Els senyors d'A.P. no volien sotmetre al dictamen popular un punt tan greu com el de la vinculació de tot el territori nacional i la seva població a un bloc militar i ara, damunt, volen rer-se seu el percentatge de l'abstenció.

Els han estat els DOLENTS del referèndum i han resucitat la creença de que al seu partit subsisteix la idea de que s'ha de governar des de Madrid sense comptar amb la voluntat popular. Ara bé, quan ells s'hi juguin el futur polític (i el lloc de feina), no dubtaran en demanar el vot del poble. Llavors parlaran de democràcies consolidades i de màxima participació.

BENVINGUDES

Ben arribat sigui el nou Bolletí Municipal de l'Ajuntament de Calvià, perquè els seus regidors bé s'encarreguen de que els que reben les subvencions de l'Ajuntament en donin publicitat. Així ells, per coherència, davant, davant donen exemple.

Per cert vos volem donar des de les nostres pàgines dues adresses per a la Guia Municipal:

Associació Cultural Puig de Sa Morisca, Escola-Taller de Belles Arts, Club de Hielo, Palma Nova.

i REVISTA VEÏNATS, Ca'n Marçal, Calvià, Telèfons 67-04-97 i 67-04-94.

Es per si no les sabieu. De res.

Hem de donar, encara, la benvinguda a una altra publicació, però de caire insular. Es tracta de Sovint.

El que més destaca d'ella és la clara inclinació "apolítica" i el fet de que fa tot el possible per defensar la nostra llengua (la catalana) i com exemple basta veure el títol "Sovint", expressió mallorquina com poques. Clar que ja no hi ha res més en català. Però sabem de bona tinta que es proposen repetir tots els números canviant l'idioma, així, a partir d'Abril, passarà a denominar-se "A Menudo" i s'escriurà en català.

Deixant anar la berba, voldríem que aquests senyors (alguns integrats dins la Premsa Forana) entenguessin que a les Balears no només val una concepció política i que hi ha un altre idioma que s'ha de defensar i impulsar com està fent el II Congrés de la Llengua Catalana (fins ara ni l'han mencionat).

De veres no pensam que aquesta sigui la Revista de les nostres illes perquè només s'hi pot sentir identificada una part dels seus habitants.

Per això, per ser tan "apolítics" i "defensors del "castellà" els hi atorgam la present edició del Premi del Mes.

LEA:

"A MENUDO"

LA REVISTA DE MIS ISLAS ...
(CANARIAS)

I també...

Aquest mes li donarem el nostre premi al acabat d'estrenar Bolletí Municipal de l'Ajuntament. Voleu saber perquè? Idò perquè totes les forces polítiques de les nostres Illes estan d'acord en fer la normalització lingüística i fins i tot els que manco hi creuen, com el Senyor Canyelles (Cañellas, segons ell) diuen que normalització significa fer normal.

Idò jau normalització! : en el citat nombre 1 del Bolletí Municipal hi dediquen a "normalitzar" un 6 per CENT DEL SEU CONTINGUT, que és el total d'articles escrits en català de les seves vuit pàgines.

No ens cansarem de repetir que l'Ajuntament ha de ser valent en aquest tema, així com ho ha fet i ho fa l'Ajuntament de Ciutat, al qual hi te molta semblança en moltes coses. Sabem que el fet lingüístic de la cooficialitat del català ja està assumit per molts de castellanoparlants del terme. Hala, idò, teniu el terreny abonat. Aprofitau-ho.

PLOMES AMIGUES

ELS ESTUDIS SOBRE LA NOSTRA LLENGUA A L'ESTRANGER

per Josep Massot i Muntaner

Cada vegada són més els mallorquins conscients del fet que la nostra llengua té una història que no podem oblidar i ha estat i és vehicle d'una literatura important, ja des de l'edat mitjana. I llevat dels ignorants i dels obstinats, tothom sap que es tracta d'una llengua romànica -derivada, per tant, del llatí- que en diverses varietats dialectals es parla no solament a les nostres illes Balears i Pitiüses, sinó també al Principat de Catalunya, al departament francès anomenat dels "Pirineus orientals" - a l'antic regne de Mallorca-, al País Valencià, a una extensa franja d'Aragó i a la ciutat italiana de l'Alguer, a Sardenya.

Probablement no són tants, però, els qui saben que el català -en la seva forma literària i en les seves variants dialectals- és objecte d'estudi a moltes universitats d'arreu del món. Ja des de molt antic, hi ha hagut una tradició considerable d'estudis lul·listics. Ramón Llull, una de les figures més suggestives que ha donat Mallorca en totes les èpoques, va viure a França i hi va deixar una bona colla d'amics, i les seves obres i el seu pensament foren vindicats o atacats a tot Europa, no solament a França a Itàlia a l'Alemanya, sinó fins i tot a Rússia, on es conserven manuscrits que mereixen que qualcú s'hi dediqui a fons, segons l'opinió d'Elena Wolf, de l'Acadèmia de les Ciències de Moscou, bona coneixedora de les llengües romàniques, que parla i escriu amb una relativa

correcció el català. El lul·lisme modern, d'altra banda, ha tengut grans representants estrangers, alguns molt relacionats amb Mallorca, com R. Ping-Mill, autor d'El microcosmos lul·lià (publicat per l'Editorial Moll), que visqué de petit a la nostra illa, o Anthony Bonner, que hi viu habitualment i és conegut sobretot per la seva dedicació al GOB, el qual col·labora sovint a la revista "Estudios Lulianos"-òrgan de l'Escola Lul·lística Mallorquina, molts "mestres" de la qual són estrangers-i que acaba de publicar als Estats Units dos enormes volums que tradueixen a l'anglès una àmplia selecció de les obres de Ramon Llull.

La Gran Bretanya i Irlanda han tengut des de fa molts anys a les seves universitats la llengua i la literatura catalanes com una assignatura d'un cert relleu. Conseqüentment, són molts els anglesos que saben llegir i parlar la nostra llengua, que han assistit-juntament amb estudiants de molts altres països-als cursos per a estrangers que organitza des de fa molts anys l'Institut d'Estudis Catalans a Barcelona, i que es dediquen d'una manera o altra a l'estudi de la llengua, la literatura o la cultura dels Països Catalans. N'és una bona mostra l'existència de l'Anglo-Catalan Society, associació que cada any celebra unes quantes sessions i que ha publicat o ha estimulat llibres i articles de revista ben interessants.

A França, s'ha mantengut sempre el caliu dels estudis catalans, en part duits a terme per intel·lectuals procedents del Rosselló, com Josep-Sebastià Pons o Joan Amade. Fou precisament el fill de Joan Amade que, com a prefecte de París, permeté l'obertura d'un Centre d'Estudis Catalans a la Sorbona i parlà en català als sorpresos barcelonins que l'anaven a veure juntament amb autoritats acadèmiques franceses. De fa temps, hi ha el projecte que els francesos que treballen sobre temes catalans s'agrupin en una associació semblant a la britànica.

Aquestes associacions són ja un fet als països germànics (Alemanya, Suïssa i Àustria), on fa uns quants

anys va ésser fundada l'anomenada Deutsch-katalanische Gesellschaft -impulsada per Til Stegmann, entusiasta divulgador de la nostra cultura a Alemanya-, i a Itàlia, on existeix des d'abans una Associazione Italiana di Studi Catalani. Aquestes associacions agrupen historiadors, lingüistes i historiadors de la literatura, que en molts casos han fet i fan contribucions molt notables en el seu camp i formen, a les universitats respectives, noves generacions d'estudiants. Vull subratllar el nom de la universitat de Basilea, a Suïssa, on Germà Colon ha creat una autèntica escola d'on han sortit treballs dignes d'ésser destacats sobre Ramon Llull i sobre el Llibre del Consolat del Mar, entre molts altres.

També als Estats Units i al Canadà abunden els estudiosos de la nostra llengua, catalans "trasplantats" o americans o canadencs, els quals s'han agrupat igualment en la North American Catalan Society. Aquesta associació celebra col·loquis multitudinaris cada dos anys, les actes dels quals han estat publicades amb regularitat (n'acaba de sortir el quart volum, a les Publicacions de l'Abadia de Montserrat).

Molts d'aquests i molts d'altres "catalanòfils" estan en contacte a través de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes, amb seu teòrica a Amsterdam, de la qual parlarem un altre dia.

Tot plegat és un panorama engrescador i digne d'ésser més conegut. ¿No és sorprenent que molts estudis sobre el català hagin estat duits a terme a l'estranger mentre la nostra llengua era prohibida a les nostres universitats?

II CONGRÉS
INTERNACIONAL DE LA
LLENGUA CATALANA

Fires i Mercats de les Balears

Fires

Març

PALMA.- EXPOINFORMÀTICA, del 4 al 10 de març.

EXPOCASIO, del 14 al 19 de març.

MAÓ.- FIRA AGRÍCOLA I RAMADERA DE MAÓ, 19 de març.

EIVISSA.- "PLAÇA D'ART", del 24 al 30 de març.

Abril

SANTA MARGALIDA.- FIRA AGRÍCOLA, 6 d'abril.

MURO.- FIRA DE SANT FRANCESC, 6 d'abril.

SANTA EUGÈNIA.- FIRA AGRÍCOLA I RAMADERA, 15 d'abril.

SANTA MARIA.- FIRA AGRÍCOLA D'ABRIL, 27 d'abril.

Mercats

MUMENGE.- ALCÚDIA / BINISSALEM / FELANITX / POLLENÇA / SA

POBLA / SANTA MARIA / MURO

ELLUN.- CAIMARI / CALVIÀ / LLORET DE V. A. / MANACOR / MONTÚRI

MARTS.- ALCÚDIA / ARTÀ / LLIBÍ / PORRERES / STA. MARGALIDA

MECRES.- ANDRATX / CAPDEPERA / COLÒNIA S. JORDI / PETRA /

SANTANYÍ / SELVA / SENCELLES / SINEU / VILAFRANCA / STA. EULÀLIA

MOUS.- ARIANY / CAMPOS / CONSELL / INCA / S'ARENAL / SANT

JOAN / SANT LLORENÇ / SES SALINES

IVENDRES.- ALARÓ / ALGAIDA / LLICMAJOR / MARIA DE LA SALUD /

PONT D'INCA / SANTA EUGÈNIA / SON SERVERA

ISSABTE.- BUNYOLA / CALA RATJADA / CAMPANET / COSTIX /

LLOSETA / PALMA / STA. MARGALIDA / SANTANYÍ / SÓLLER

Col·laboració

De niño me asustaron los espejos, en reiteradas ocasiones sentí que en su interior había un pequeño hombre que se burlaba de mí y cada vez que me acerqué con la intención de inspeccionarlo detenidamente, de mirar en su interior y buscar en qué ángulo se ocultaba ese minúsculo ser, sentí que algo me detenía, algo que era más fuerte que yo y que me conducía suavemente hasta mi cuarto nuevamente. Después, ya en la edad en que se deja de dar importancia a todas las manifestaciones esotéricas, dejé todo de lado y me hundí en reflexiones profundas. Pero siempre sentí los deseos destructivos de arrancarlo del muro y hacerle trizas.

Veïnats -21-

Recuerdo que una noche, entré al cuarto de baño y ví que el hombre estaba sentado en la bañera, era barbudo, pequeño, no medía más de treinta centímetros, jugaba con una cadena haciéndola girar. Su dedo índice estaba estirado, como apuntádome, pero no, la delgada cadena se enrollaba en su minúsculo dedo hasta dejarlo completamente invisible. Cuando entré, mi sorpresa fue grande, traté de huir inmediatamente con la intención de avisar a mi madre, de que el hombre chico del espejo había dejado su guarida y se encontraba sentado en la bañera jugando con la cadena que había extraviado la semana pasada. Pero, el hombre diminuto me dijo -"no puedes salir", "la puerta está cerrada"- retrocedí con mis manos estiradas hacia atrás y mirándolo fijamente, busqué el cerrojo de la puerta para abrirla y escapar. No lo pude encontrar, me volví de una manera rápida y brusca como para tratar de sorprender aquel diminuto ser, que me tenía en cautiverio en mi propia casa. Tomé con mis dos manos la cerradura y con todas mis fuerzas traté de abrir la puerta, pero todos mis intentos fueron vanos. Tiré una y otra vez desesperadamente, me di vuelta contra él y el hombre barbudo se encontraba ahora sentado en el borde del lavabo moviendo sus delgadas y pequeñas piernas en semicírculo -"no temas"- me dijo -"hace años que te vengo observando desde el espejo, es mi casa, muchas veces he ido hasta tu cuarto y me he quedado en los bordes de tu cama vigilando tus sueños, me he quedado protegiéndote de las amenazas de la noche, cuando sale de su cáscara para usurpar las sonrisas de tu rostro. Te he seguido en tus sueños hasta su cumbre, allí donde habitan los placeres y disgustos y te he guiado para que juntos abramos las puertas. Regresamos cuando la madrugada cae y la muerte severa manda a sus vasallos a dominar las ciudades, en estas regiones bárbaras donde el hombre cria monstruos. Nosotros, los hijos de la virtud y del silencio, buscamos proteger a los ingenuos de los sátiros para que no los angustien con su depravada locura".

Al principio creí que era una pesadilla, traté de gritar, me salió un hilo de voz, débil, que se desvaneció lentamen

te en el aire. El estaba frente a mí, mirándome, yo con mis ojos le supliqué que me dejara partir, -"yo soy el que te guía"- prosiguió -"y cada noche cuando la fatiga te impide regresar te arrebató de las manos de la oscuridad y te recupero cuando entras en las cavernas profundas de las pesadillas y el dolor".

Durante mucho tiempo continuó ha blando. Yo caí en un sueño liviano sentí mi cuerpo pesado, traté de mantener abiertos mis ojos, vi al homrecito que seguía frente a mí con la cadena en su mano y ejerciendo el mismo movimiento monótono ante mis ojos. Me vi rodar por una pendiente lentamente, el paisaje se abría a mis costados, había enormes rocas que brillaban y provocaban un agudo dolor en mis ojos. Hasta que llegué

a una planicie desnuda de vegetación donde reinaba un silencio espantoso.

El venía a mi lado, de pronto sentí un terrible dolor en mi pecho que se hinchaba, que a medida que esto ocurría, adquiría proporciones gigantescas. En el momento en que la intensidad llegaba a su cumbre, cesó. Vi que mi pecho se abría del esternón al ombligo, una cabeza salía a la superficie y mis manos luchaban desesperadamente para sacar al exterior un monstruo de las mismas dimensiones y naturaleza que el hombrecillo del espejo. Caí desvanecido, no sé cuánto tiempo permanecí tirado sobre la tierra seca, en un estado que hasta el día de hoy ignoro. Muchos de ellos se encontraban a mi lado cuando abrí los ojos. Me observaban. Sentí mis pies desnudos. Habían sacado mis zapatos. Recuerdo que era de noche, el frío caía con su manta y cubría toda la superficie de aquella extraña e inhóspita tierra. Me senté, froté con las manos mis pies descalzos que estaban a punto de cristalizarse, algunos se dieron cuenta que algo extraño estaba ocurriendo en mí. Había comenzado a estornudar violentamente, todos al ver aquello, retrocedieron como temiendo que aquellos sonidos que salía de mi boca era algún arma que tenía oculta dentro de mi pecho. En este momento vi que todos se iban hacia los costados para dejar el paso libre. Era el rey, se acercó a mí y me dijo: "no temas, no te haremos daño alguno, si quieres ver a tu familia la podrás ver." Pensé en este momento, que me estaban dejando en libertad luego pensé, que hacia donde iba a dirigirme, si no tenía idea de que lugar del espacio me encontraba. entonces emití un sonido que debió haberle florecido desde lo mas profundo de sus entrañas, era una especie de silbido tan agudo, que el oído de ser humano alguno sería capaz de resistir. En los comienzos sentí como que un insecto entraba en mis oídos. que al momento de emprender su fuga de las cavernas auditivas no encontré la salida y en su desesperación voló provocando un zumbido infernal. Me llevé las manos a las orejas, presioné sobre ellas y ... no recuerdo más.

IIIer capítol de GRANDESA I ELOGI DE...
(Assaig metafisiològic).

2.2.Aspectes socio-polítics.

Diuen que la Mort és la gran igualadora de la Humanitat. Poques mentides conec més paleses i flagrants que aquesta perquè ja me direu si es pot comparar la mort a una clínica, endormissat per calmants, amb tota casta d'aparells per mantenir les constants vitals i amollant adesiara una cambrada de "heces en forma de melena", o amb l'ansa del coll trencada per una hàbil volta de "garrote vil", com el qui estau pensant receptà a tanta gent, o amb el llombrígol aferrat a l'esquena, com aquella genteta dels països als que va En J.P.2 a dir-lis que el control de natalitat és un pecatot dels grossos.

En canvi, a l'hora d'acotar-se i començar a prémer tots ens assemblam: els pensadors més sublims, els tirans més sanguinaris, els savis més dedicats, els futbolistes més alacres, els sants més enlairats, les donzelles (vols dir que en queden?) més espirituals i pures, tots i totes han de passar adesiara una estoneta acalats, en una positura lleugerament ridícula i de total indefensió, embolcallats per vapors pestífers. Tots i totes es veuen obligats a abandonar els seus tronos, càtedres, sermons, llocs de comandament a les batalles i han de passar per aquest tràngol.

Record amb emoció un dels pocs texts que fa referència al caire desmitificador de la deposició: uns versos de Lope que diuen:

"Si quieres aborrecer
la mujer que estás amando
imagínala cagando
en camisa i con el mes
y con el moco colgando
de la nariz a los pies".

I la millor recepta contra el masclisme és un bon restrenyement, que li faci conèixer a l'home-gorà, flastomant perquè no li surt un cagarrot d'una lliura, una mínima part dels sofriments de la dona, obligada aextreure una massa de tres kilos. En aquells moments comprenem allò de "Si els homes poguéssin concebre, avortar seria un sagrament", com vaig llegir a una pancarta d'una manifestació a Milà. (Ja està clar, també, que si els homes poguéssin concebre, els nins naixerien més petits i filiformes).

2.3. Aspectes filosòfics.

Vegem ara quines possibilitats meditatives ens ofereix aquest injustament myspreu acte fisiològic:

"A nadie le fiede su pedo", diu un vell adagi castellà, expressant de manera molt gràfica la tendència humana a ignorar els propis defectes, la tolerància envers un mateix, i alhora la profunda parcialitat de l'esperit, discriminador i crític, envers la matèria que l'allotja. Si el filòsof de Betlem hagués posat aquesta esperança en lloc de la complicada (i exageradíssima) de la palla a l'ull propi i la viga (quina passada!) al de l'ullalié, més gent l'hauria entès. Heus aquí, doncs un interessant tema de meditació la propera vegada que una presència al baix ventre us auguri la propera necessitat de descarregar:

"La tolerància innata envers un mateix i la necessitat ètica d'aplicar-la envers als demés com a via cap a una societat heurística"

(Ja m'ho contareu).

"La merda dels senyors no fa olor, i si fa olor, no put", li vaig sentir a dir a ma secretària Aina Maria, nada a França filla de mallorquins i que per això parla un idioma mesell de paraules i dites fòssils, ja agrenades aquí

per "la ola de castellanismo que nos invade". Aquí tenim doncs un segon tema propici a la filosofia històrica:

"Models de submissió del poble illenc davant la pretesa superioritat de les classes opresores".

No convé oblidar qualcunes de les expressions que la saviesa popular ha relacionat amb la matèria que ens ocupa: (2)

Aquest no dona ni la merda que caga

No farà merda bona en deu dies (Es diu del que se n'ha duit un regiró)

Esser cul i merda (Esser inseparables)

Costa avall, tota merda corre (Quan les circumstàncies són favorables fins i tot els més beneïts medren).

Ningú parla de merda més que qui en va empastifat.

La merda, quan més la remenen més put

Qui merda envia, pets espera

No oblidem, emperó, recollir les mencions dels seus saigs, acompanyants, heralds i pregoners: els pets i bufes:

Partir de pet (De pressa)

Anar de pet (Anar de gresca)

Anar pet arregussat (Anar molt mudat)

Fer un pet, com els aglans (Morir)

No hi faràs cap pet (No faràs res)

Esser com es pet d'En Romeu, que feu trontollar la Seu (Petites causes i grans efectes)

No fa cap pet que pudi (No fer res que cridi l'atenció, menjar molt poc)

Canviar pets amb merda (fer mal negoci)

Valer tant com un pet a un banc (No valer res)

D'un pet fer-ne cent esquerdes (donar massa importància a quelcom)

Homo baixet, homo de pet (Els menuts solen ésser presumptuosos)

Ara és s'hora que el pet és fora (Posar remei massa tard)

De bufa (De franc)

Moltes bufes i pocs trons

Pareix cul i bufa (Frissa molt)

(Continuarà)

Pere Morey Servera

AVV

la vila

entre tots la femem anant

cerrajería
A. JORDAN

es ferrer
del poble

C/ Major 24 - 07-200 - CALVIÀ

CAMPOR

C/ Major 24 - 07-200

Major, 24

CALVIÀ

Barça

★ ELECTRODOMESTICOS

★ OBJETOS DE REGALO

★ JUEGOS

C/ Major 24

CALVIÀ

JOAN SALVA

construccions

calvià

Unir

Rescatat Poble de Poble

C/ Cana Cucó 4. Calvià. Telf: 67-02-06

Fotom

**FOTO
ESTUDIO**

C/ Sor Rosenda - Calvià

BODAS

BAUTIZOS

COMUNIONES

*

RETOQUE

C/ Mayor, 27 Tel: 670464

SI NECESITA UN
BUEN SERVICIO
DE GRUA
LLAME A:

RADIO GRUA
CALVIA

68 09 70

SERVICIO PERMANENTE
CALVIA (Mallorca)
Tel. 67 04 03 - 00 00 20

MAJOR, 40
TEL. 67 01 01

Decorado y Pintado

PUB FOLLIES
BINGO BAR "EL CAMINO"
C/n Vich, 3 - CALVIA

CARPINTERIA
CALVIA

Hnos. INSERTE

C/ TRANSFORMADOR, 54 - TEL. 67 04 03 - CALVIA - MADRUGA

llegiu Veimats
☆ i ☆
estareu ben
☆ informatats

papeleria
Kiosko

c/major *Canvià*

Bar Restaurant

CA'N PEDRO

COMIDA MALLORQUESA
Y TÍPICA MEDITERRANEA

En: Major, 40 - Tel. 67 04 03 - Calvià - (Mallorca)

"la Caixa" ☆
a Calvià

Juguetes Gual

C/ Mayor, 16
Tel. 67 01 90
Calvià - Mallorca

1 de Març, una data històrica

L'1 de març de 1983 les Corts Generals aprovaren l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. De llavors ençà, aquest dia s'ha convertit en una data històrica.

- PERQUÈ aquell 1 de març de 1983 iniciàrem el procés cap a la institucionalització del nostre autogovern.

- PERQUÈ amb l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears retérem homenatge a totes les persones que al llarg del temps han treballat per mantenir la identitat del nostre poble.

- PERQUÈ aquell dia iniciàrem el camí per planificar el nostre futur i convertir en realitats les nostres aspiracions.

Any rera any, hem recordat aquella data amb una commemoració solemne, però popular. Solemne, pel significat que té; popular, perquè el poble de les Illes Balears n'és el protagonista.

Aquest és l'autèntic es-

Consolat de Mar, seu de la Presidencia del Govern Balear

perit que anima els actes oficials i la diada autonòmica que el Govern Balear prepara per a principis de març. Una commemoració que vol ressaltar i difondre tot allò que ens és propi i que marca les nostres vides. Una data perquè reflexionem sobre el fet balear.

Cada any, una de les nostres illes ha estat l'escenari principal de la Diada Autònoma. Primer va esser Menorca, després, Eivissa i

Formentera i enguany, en el Tercer Aniversari de la promulgació de l'Estatut d'Autonomia, ho serà Mallorca. Per això, us convidam a tots a celebrar aquesta fita històrica i esperam que tots, habitants d'aquestes Illes, hi prendreu part.

GOVERN BALEAR

LA PLUMA MAGICA

Un día, un niño cogió una paloma malherida. El la curó y cuando estuvo bien, la dejó libre. Al cabo de un tiempo la paloma regresó y le dio una pluma de plata para que la utilizase cuando necesitara su ayuda. El niño, sin decírselo a nadie, fue a su cuarto y la guardó bien. Aún no la había usado, pero un día se fue al campo con sus tres hermanos a cazar conejos y para cazar más se dispersaron. Dos hermanos se perdieron y durante un cierto tiempo, los estuvieron buscando.

El niño se había olvidado de que tenía una pluma de plata mágica y sus hermanos andaban por el bosque sin saber a dónde iban. Pero, al cabo de unas horas el chico se acordó de que tenía una pluma mágica y, entonces, la cogió y llamó a la paloma.

La paloma no tardó en llegar. Entonces bajó al suelo, donde estaban los hermanos perdidos y les indicó el camino a casa. Al llegar la paloma con los hermanos le pidió al buen niño la pluma mágica. Tenía que dársela a otro niño que había curado a sus padres. Y, así, con mucha pena, se despidieron.

ANTONIO TELLEZ GONZALEZ

Esports

RADIOGRAFIA DEPORTIVA

Decididamente nuestro equipo tercer divisionario el Costa de Calvià, está dispuesto en esta temporada a que sus seguidores la acaben todos padeciendo del corazon o poco menos que cazando moscas, pues cuando parece que ha encañilado la nave hacia buen puerto, léase mantener la categoria, de golpe y porrazo topa con un arrecife y ya la tenemos de nuevo encallada.

El mes de febrero no pudo empezar peor pues el Ferreries sin ser una cosa del otro mundo se llevó los dos puntos al vencer al Calvià a domicilio por 1-2. En su siguiente salida ante el Badia salió batido por un contundente 4-0. Luego recibe al Santanyí al que hubo que remontarle un 0-2 que a los 34 minutos del primer tiempo campeaba en el marcador, siendo el resultado final 3-2. Y si queda dicho que mal se empezó el mes, hay que decir que lo acabó mucho mejor pues en su desplazamiento a Muro regresó con un resultado de empate a uno. En la crónica de este partido parece ser que se supone que El Costa de Calvià no mereció puntuar. Y diho yo, ¿cuántos puntos volaron esta temporada de "Mofarés", sin que el que se los llevó hiciera méritos para ello?.

Precisamente el Murense es uno de los equipos que se llevó los dos puntos en la primera vuelta, justamente, desde luego, pero sin merecerlo.

Esperemos que se acabe ese mal fario y en vez de dejar escapar puntos se los traigan para casa.

Que así lo veamos.

S. Barceló

J. SALLISTA - 2 SANTA PONÇA - 3

Conforme vamos terminando la liga, vemos como las previsiones que al principio nos marcamos se van cumpliendo. Ya sabíamos que el camino no iba a ser de rosas, sino todo lo contrario y este partido tiene claros visos de ese espinoso camino hacia el deseado final de liga y tal vez con el premio de ser campeones. Esta es una incognita que hasta el final no podremos resolver

Este Juventud Sallista-Sta. Ponça es una pequeña muestra de lo que hay que sufrir. Con un 0-3 en contra y dominando la situación el Sta. Ponça, el Sallista no se amilanó y en cuanto el santa Ponça bajó la guardia marcaron dos goles y tuvimos que empezar a serenar el juego. Incluso pensé que la victoria final no nos sonreiría, cosa que afortunadamente no ocurrió, pero faltó poco.

STA. PONÇA -1 - BINISALEM - 0

Si mal no recuerdo fue la primera derrota del Sta. Ponça en un campo muy embarrado en la primera vuelta. A mí, el Binissalem en aquella ocasión me gustó, cosa contraria fue aquí en el Polideportivo, ya que fue un equipo vulgar y encerrado casi todo el tiempo en su área y no se llevó más goles por las circunstancias que en anteriores crónicas ya expuse, fallos incomprensibles ante el marco rival. Resultado

muy corto para el Sta., Ponça y un Binissalem muy conservador que no llegó a puerta contraria ni una sola vez.

GENOVA -1 - SANTA PONÇA - 2

Resulta muy difícil empezar esta crónica después del bochornoso espectáculo presenciado en el campo M. Nadal.

En una mañana primaveral, con un tiempo excelente, todo hacía pensar en un buen partido de fútbol. Este empezó normalmente y parecía que iba a seguir bien hasta que en la segunda parte el Génova cambió de portero. El resultado ya era de empate a uno, con una primera parte muy igualada, tal vez con un liger dominio del santa Ponça. Pero llegó esta segunda parte. A veces es mejor volver la vista para no ver la dantesca forma de actuar de unos deportistas

Yo siempre he defendido que los deportistas deben poner toda la carne en el asador y la motivación necesaria para defender en el aspecto deportivo su propia honradez deportiva. Pero esto no ocurrió con algunos hombres de Génova. El portero, no lo conozco fuera del campo, pero como deportista me parece que lo tiene todo hecho. Un embaucador de primera línea. En fin no tengo palabras para describirlo, era para verlo. El líbero repartía cortes de manga cada vez que el arbitro pitaba algo, incluso fue al banquillo del santa Ponça y les hizo un soberano corte de mangas. Hubo seguidores del Génova que se avergonzaron de ello. Y otros que se dedican a complicar la vida al arbitro, que ya de por sí no tienen personalidad, y peor todavía si no hay guardia de seguridad en el campo y con unos energúmenos como futbolistas. Aunque quiero destacar que no eran todos los del equipo.

Volviendo atrás estos jugadores que complican cualquier buen hacer del arbitro, llevándose la pelota con las manos al rematar un corner, y cosas similares, como si fuesen porteros y así pasa que ponen al público en contra del colegiado. Todo por no sacar las tarjetas a tiempo o, quizás por miedo a que le peguen una paliza, nada extraño en estos campos de fútbol.

En cuanto al resultado creo que justo para el Sta Ponça, aunque después de ver el partido y a esos jugadores resulte más difícil seguir de líder pues creo que esta forma de actuar del contrario se debe simplemente a querer doblegar de cualquier manera al primero de la clasificación.

C.D. CADE

	Partidos	Puntos
1 Oliver	23	45
2 Mingorance	23	43
3 González	20	41
4 Rivera	19	33
5 Mas	20	33
6 Martínez	19	31
7 Cámara	18	30
8 Campos	19	28
9 López	22	28
10 Enseñat	10	21

Hasta 25 clasificados

C.D. CALVIÀ

	Partidos	Puntos
1 Kubalita	21	38
2 Seguí	25	38
3 Varela	25	34
4 P. Antonio	24	33
5 M. Oreno	22	28
6 Fernando	19	23
7 M. Angel	19	22
8 Thomas	18	21
9 Serrano	17	20
10 Sierra	19	19

Hasta 21 clasificados.

C.D. STA. PONSÀ

Nº	Partidos	Puntos
1. Serra	21	43
2. Amer	20	40
3. Martínez	18	39
4. Carmelo	22	39
5 Turro	19	36
6. Alvaro	21	36
7 Javb	21	32
8. Mena	18	31
9. Félix	20	27
10. Pacheco	21	25

Tercera División

HOSPITALET-PORTMANY	0-1
SP. MAHONES-CONSTANCIA	1-0
FERRERIES-ALARO	4-0
BADIA-FELANITX	2-0
SANTANYI-MALLORCA AT.	1-1
MURENSE-CALVIÀ	1-1
SOLLER-AT. CIUDADELA	0-0
MARGARITENSE-ALAIOR	0-0
MONTUIRI-STA. EULALIA	2-0
IBIZA-AT. BALEARES	1-1

MALLORCA AT.	26	15	10	1	54	16	40	*16
Sp. Mahóns	26	15	6	5	43	22	36	*8
At. Baleares	25	16	3	6	55	19	35	*9
Badia	26	14	7	5	42	17	35	*7
Hospitalet	26	14	6	6	33	29	34	*6
Sta. Eulalia	26	13	5	8	36	26	31	*7
Constancia	26	13	5	8	42	30	31	*5
Montuiri	25	11	5	9	34	33	27	*3
Murense	26	10	7	9	38	39	27	*1
Ferries	26	12	2	12	28	32	26	-2
Santanyí	26	10	6	10	35	45	26	-2
Portmany	26	10	4	12	36	41	24	-2
Ibiza	26	6	10	10	28	34	22	-4
Soller	26	5	11	10	23	29	22	-4
Felanitx	26	6	8	12	19	42	20	-6
Alaró	26	6	7	13	30	47	19	-7
At. Ciudadela	26	5	8	13	24	35	18	-6
C. Calvià	26	5	6	15	28	49	16	-8
Alaior	26	5	5	16	22	40	15	-9
Margaritense	26	5	4	17	14	41	14	-12

Regional Preferente

CARDESSAR-ANDRATX	2-1
SES SALINES-SON SARDINA	3-3
LLOSETENSE-ARENAL	4-0
POLLENÇA-ARTÀ	3-3
PORTO CRISTO-INDEPENDIENTE	1-0
ESCOLAR-RTVO. LA VICTORIA	3-0
LA UNION-CULTURAL	0-2
XILVAR-ESPORLES	1-0
CADE PAGUERA-CAMPOS	1-1

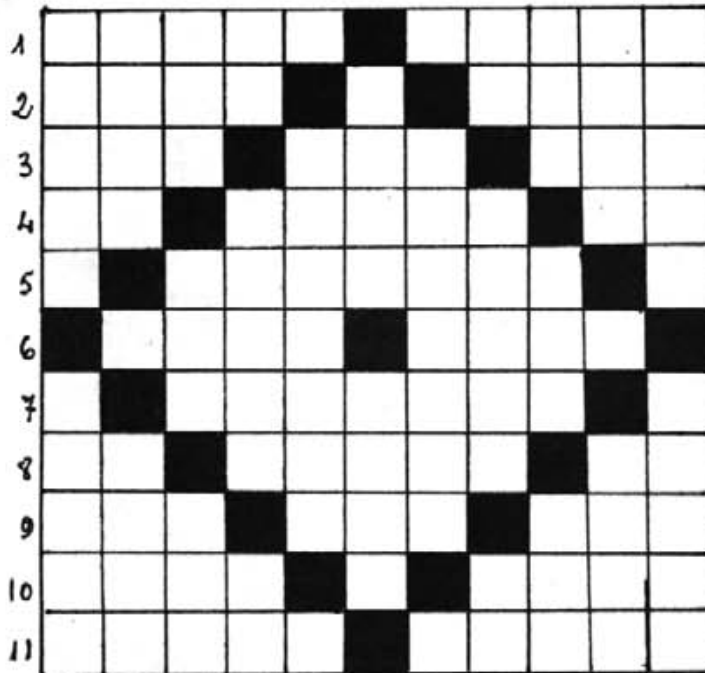
LLOSETENSE	24	14	9	1	40	16	37	*13
Porto Cristo	25	15	5	5	54	29	35	*9
Son Sardina	25	11	2	2	45	24	34	*8
Esporles	24	13	5	6	44	30	31	*7
Escolar	25	12	4	9	50	29	28	*4
Artà	25	10	8	7	45	35	28	*2
Andratx	24	9	7	8	41	32	25	-1
R.L. Victoria	25	9	7	9	36	32	25	*1
Cade Paguera	25	8	8	9	36	42	24	-
Pollensa	25	10	3	12	37	42	23	-3
Campos	24	9	4	11	34	33	22	-
Arenal	25	8	6	11	32	46	22	-4
La Unión	25	8	5	12	29	36	21	-1
Cardassar	25	7	7	11	30	35	21	-
Cultural	25	7	6	12	25	42	20	-4
Ses Salines	25	7	6	12	35	60	20	-6
Independiente	25	5	5	15	28	49	15	-9
Xilvar	25	4	7	14	17	38	15	-9

Primera Regional

GENOVA-BINISALEM	1-1
J. SALLISTA-STA. PONSÀ	2-1
SON ROCA-ALCUDIA	1-3 (Jugado 16-2)
SOLEDAD-AT. RAFAL	4-1
VIRGEN DE LLUCH-PETRA	3-1
SANT JORDI-ALQUERIA	3-1
ESPAÑA-FERRIOLENS	3-1
J. BUÑOLA-JUVE	3-1
MARRATXI-CA'N PICAFORT	3-1

STA. PONSÀ	23	17	3	3	62	18	37	*1
Alcúdia	23	17	3	3	55	19	37	*1
Soledad	23	13	6	4	50	29	32	*1
Petra	23	14	3	6	54	26	31	*1
Ferriolense	23	12	7	4	57	29	31	*1
España	23	12	5	6	44	26	29	*1
Binisalem	22	11	4	7	40	26	26	*1
Marratxi	23	8	5	10	33	36	21	-
V. de Lluch	23	6	7	10	43	51	19	-
Genova	23	5	9	9	39	50	19	-
Alqueria	23	6	6	11	33	45	18	-
Sant Jordi	23	7	4	12	30	45	18	-
Son Roca	23	7	3	13	25	54	17	-
J. Buñola	23	6	5	12	42	65	17	-
J. Sallista	22	6	4	12	25	41	16	-
At. Rafal	23	7	2	14	40	57	16	-
Juve	23	4	7	12	28	51	15	-
Ca'n Picafort	23	5	3	15	27	59	13	-

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

VERTICALES

1. Equivalen-Ansioso-2.Dios griego del amor-Consonante-Marcharás-3. MOVimiento convulsivo habitual- Donar, regalar- Cerveza inglesa-4. Vocal repetida-Abrazadera que acopla la manguera al grifo- Voz militar-5. Consonante-Hinchazón de la piel a causa del frío-Vocal-6.Prohibido-Sentimiento de animadversión hacia algo o alguien-7.Cien-Familiarmente empalagosas-Consonante-8. Conjunción latina- Pieza del zapato- Siglas comerciales-9.Adverbio que significa detras o después de- Nivel-Astro rey-10. Al revés, porción de agua rodeada de tierra por todas partes- Consonante- Atontado.11 Astuto, prudente- Emiten su opinión ante las urnas.

HORIZONTALES

1. Prohibir , vedar - Trompas-2.Composición musical para una voz-Consonante-Prenda usada por los romanos.3.Al revés, planta hortense-Cloruro de sodio-Al revés , fluido aeriforme.4. Existe-Capital de Marruecos-Nota musical. 5.Consonante-Presentarse por vez primera-Consonante.6. Alacena pequeña-Aves palmípedas-7. Vocal-Tacaños, avaros-Cinco. 8. Seis- Rulan- Artículo neutro.9. Pasión del alma- Al revés, preposicion-Nombre de letra, al revés y plural.10. Entrégala-Vocal-Unica 11. Guarida del oso-Estaca que se clava en el suelo para determinar puntos fijos.

Letras desordenadas

A	G	U	M	B	A	R	S	O	D	I	L	A	B	E
E	X	R	E	T	E	R	R	E	G	O	T	O	R	E
P	U	M	A	U	L	L	I	D	O	G	N	A	U	T
G	U	I	R	Z	A	G	A	Y	R	B	A	R	A	O
D	A	V	O	R	N	A	G	I	J	A	Q	U	I	N
C	O	S	B	U	F	I	D	O	E	F	R	I	N	Z
R	E	G	A	R	E	S	D	I	O	C	O	C	H	U
B	U	S	O	N	A	C	A	O	R	I	A	T	I	B
F	O	G	R	O	N	M	E	D	O	R	T	E	X	E
G	R	O	I	R	E	L	I	N	C	H	O	T	E	R
D	E	S	L	D	I	Z	O	D	R	O	R	T	U	L
A	Z	U	R	E	O	L	I	N	O	E	X	O	R	A
R	O	C	O	M	O	P	E	R	C	H	E	R	N	O
C	H	A	P	O	M	U	L	L	I	V	E	H	A	R

Entre las desordenadas letras de este recuadro figuran diez nombres, palabras, sinónimos, etc. (1), que pueden leerse de izquierda a derecha, de derecha a izquierda, de arriba a abajo, de abajo a arriba y en diagonal. ¿Será usted capaz de identificarlos, teniendo en cuenta que una misma letra puede formar parte de uno o más de ellos? (1) Sonidos de animales.

siete errores

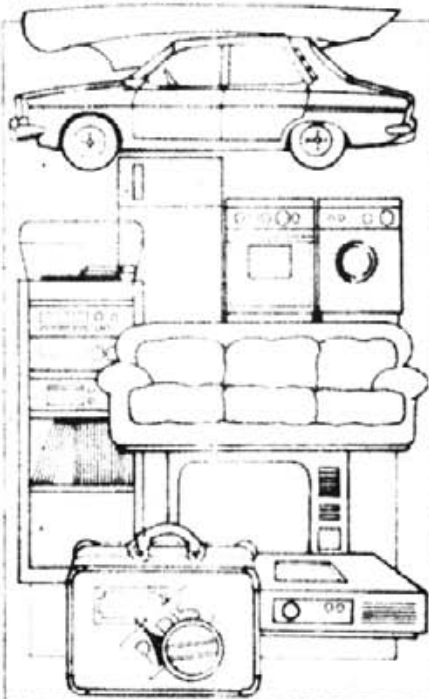

Crédito Compra

1. Ud. ya ha decidido la compra. Si necesita financiación "Crédito Compra" le permite adquirirla pagando en cómodos plazos de 1, 2, 3 o más años.

2. Juntamente con el comerciante Ud. rellenará un impreso en el que hará constar sus datos personales y los específicos de la compra así como el importe y sistema de pago.

3. Dicho impreso será remitido a la Oficina de "SA NOSTRA" y, en breves días, se le notificará el resultado de su solicitud.

4. Desde este momento Ud. puede disfrutar de su compra gracias a "Crédito Compra".

5. En las fechas acordadas de antemano, la Caja de Baleares "SA NOSTRA" cargará en su cuenta el importe fraccionado de su compra en tantos plazos como Ud. haya concertado.

**CAJA DE BALEARES
"SA NOSTRA"**